

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvešeni nedelje in prazniki. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Preprečena komunistična revolucija v Nemčiji

Sinoči so komunisti zažgali nemški parlament — To naj bi bil začetek komunistične revolucije — Silno razburjenje v vsej Nemčiji Pred razpustom komunistične in socialnodemokratske stranke?

Berlin, 27. februarja. Zadnji dogodki pričajo, da stoji Nemčija na pragu krvave meščanske vojne. Povsem naravno je, da izjavi teror narodnih socialistov, ki se poslužujejo sedaj, ko so na oblasti, še vse večje nasilja, kakor prej, dokler so bili v opoziciji, reakcijo zlasti na levi. S prepovedjo socialnodemokratskih in komunističnih listov in politične agitacije v očigled skorajšnjih volitev se je napetost stopnjevala do vrhunca in je sinoči prišla do izbruha na način, kakršnega še ne pozna politična zgodovina. Videč, da jim hočejo za vsako ceno onemogočiti dostop v državni zbor, so levičarski elementi sinoči zažgali poslopje državnega zbora, ki je ob uri, ko to poročamo, še vedno v plamenih.

„Parlament gori“

Sinoči kmalu po 10. je opazil službojoč policijski stražnik, da se vali iz glavnega traktarja državnozbornih palače, gost dim. Alarmiral je takoj gasilce. Predno pa so gasilci prispeli, je bila glavna kupola že v plamenih in ogenj se je z veliko naglico širil na vse strani. Naglo so alarmirali vse gasilske čete v Berlinu, ki so prihiteli z vsem svojim orožjem. Iz neštetihi čevlji so bruhali na goreče poslopje ogromne množine vode, vendar pa se je ogenj naglo širil, kar je takoj vzbudilo sum, da je poslopje polito z gorljivimi snovjo. Srednji del poslopja je bil že v par minutah eno samo goreče morje. Ogenj je zajel tudi sedjo dvorano, klubske prostore in dragoceno parlamentarno knjižnico, ki spada med največje knjižnice v Evropi in v kateri so bili shranjeni dragoceni dokumenti iz nemške politične zgodovine.

Göring

vodi reševalno akcijo

Policijska je z močnim kordonom zaprla vse dohode k parlamentu. Vest o požaru v parlamentu se je z bliskovito naglico razširila po vsem mestu in proti polnoči je navalila pred parlament stotisočgla množica, ki so jo komaj zadržali. Na kraj nesreče je prvi prispel bivši predsednik državnega zbora in sedanj komisar za Prusko Göring, kmalu za njim pa tudi državni kancelar Hitler in podkancelar Papen. Göring sam je takoj prevzel vodstvo reševalne akcije ter izdal tudi vse druge ukrepe, da se požar omeji, pred vsem pa, da se dožene vzrok požara in polove krivci.

Senzacionalna razkritja policije

Še v času, ko je bila reševalna akcija v polnem razmahu, je policija, ki je takoj sumila, da je požar podtaknjen in da je to najbrže delo levičarskih elementov, izvršila hišno preiskavo v Karl Liebknechtovi palači, kjer je glavni sedež komunistične stranke, kakor tudi pri vseh vodilnih komunističnih funkcionarjih. Po komunikaciji, ki ga je izdalo policijsko ravateljstvo davi, je preiskava v polnem obsegu dokazala, da je požar v parlamentu delo komunistov. Policija je zaplenila mnogo korespondence med vodstvom komunistične stranke v Nemčiji in Moskvo ter našla tudi podobne načrte za izvajanje komunističnega terora, s katerim so hoteli izvesti meščansko vojno in potem nje komunistično revolucijo. Požig parlamenta naj bi bil signal za pričetek te akcije. Računajoč s tem, da bo izvalil požar v parlamentu, ki je bil spretno organiziran, splošno zmedo, so nameravali komunisti že danes pričeti z ropanjem trgovin. Obenem je bilo določeno, da se morajo še danes po vsej Nemčiji izvršiti napadi na javna poslopja in atentati na vodilne funkcionarje državnih oblasti in glavne reprezentante sedanjega režima. Vse to naj bi izvalilo meščansko vojno, v kateri bi komunisti z vsemi sredstvi uveljavili svoj vpliv. Našli so tudi podoben seznam vseh onih, na katere naj bi se izvršil atentat, kakor tudi seznam onih, ki naj bi jih bodoči komunistični režim takoj aretirali in postrelili. Na predlog teh ugotovitev je policija aretirala dva glavna voditelja te akcije, vsi ostali komunistični poslanci ter drugi vodilni

funkcionarji v komunističnih organizacijah pa so bili začasno priprti.

Ogenj je bil podtaknjen

Šele danes dopoldne, ko so požar v glavnem že pogasili in tli ogenj le še v notranjosti, so mogli podrobno preiskavati vse poslopje. Pri podrobnejši preiskavi so ugotovili, da je bilo stopnišče, nadalje sedjo dvorana, hodniki, klubske prostori itd. polito s katranom. Požar so zaneli na ta način, da so po vsem poslopju namestili posebne baklje. Nastavili so jih zlasti pod sedeži poslancev v sedjo dvorani, pod predsedniško mizo, ob zavesah in zastorih ter ob lesenih opazih. Požigalci, ki jih je moralo biti več, so zažgali nekatere baklje, zlasti pa s katranom prepojene preproge, tako da se je požar mahoma razširil po vsem poslopju in je bila vsaka uspešna reševalna akcija onemogočena.

Kdo je požigalec

V poslopju so celo našli enega izmed požigalcev. Ko je policija preiskala one prostore, ki so ostali od požara nepričadeti, je našla v neki sobi skritega za omaro neznanega mlajšega moškega brez suknje. Odvedli so ga takoj na policijo, kjer je izjavil, da se piše van der Lühbe. Pri njem so našli holandski potni list. Priznal je, da je zanimal požar ter je izjavil, da je zažgal celo svojo suknjo, da bi imel ogenj več netiva. Izpovedal je, da se je že popoldne vtihotaplil v poslopje in čakal prilike, da zažge. Na telefonično vprašanje berlinske policije je amsterdamska policija potrdila, da je van der Lühbe znan komunistični agitator, ki so ga imele policijske oblasti na Holandskem že dolgo v evidenci. Leta 1931. pa je vzel potni list za inozemstvo ter je najbrž odpotoval v Moskvo. Pri nadaljnjem zasliševanju je aretiranec priznal, da je prišel v

Berlin z nalogo, da pomaga pri organizaciji komunistične revolucije ter da je sam prevzel nalogo zažgati parlament.

Ukrepi proti levičarjem

Glede na to, da je obtoženec priznal, da je bil v zvezi tudi s socialnimi demokrati, je izdala policija enake ukrepe tudi proti socialnim demokratom. Za dobo štirih tednov je policija prepovedala izhajanje vseh socialnodemokratskih in komunističnih listov, brošur, lepakov in letakov, tako da je obema levičarskima strankama onemogočena vsaka volilna agitacija.

Ze sam dogodek, še bolj pa razkritje policije in ukrepi zoper levičarske elemente, so izvalili v vsej javnosti silno vznemirjenje. Narodno socialistični tisk zahteva najstrožje ukrepe, pred vsem pa razpust komunistične in socialnodemokratske stranke.

Odgoditev volitev?

Ker je ogenj docela uničil glavne prostore državnega zbora, pred vsem pa sedjo dvorano, je nastalo vprašanje, ali se bo mogel državni zbor po izvolitvi sestati v ustavno določenem roku. Pojavljajo se celo glasovi, naj bi se volitve za nedoločen čas odgodile, da bi moglo na ta način oblasti podrobno izvesti preiskavo in izdati nadaljnje ukrepe za varstvo reda in miru v državi.

Samo še razvaline

Berlin, 28. februarja. AA. Wolfv urad poroča: Po celonočnem napornem gašenju je bil ogenj omejen na glavno ognjišče. Ohraniti bo mogoče samo manjši del zadnjega krila, ostali deli palače so pa uničeni. Obnova porušanih delov bo trajala več mesecev. Požar je bil podtaknjen istočasno na 20 do 30 mestih. Do zdaj so že našli dele steklenk, ki so o njih strokovnjaki ugotovili, da je bil v njih bencin.

Hitler poseti Mussolinija

Poset se bo vršil kmalu po nemških volitvah — Sestanku pripisujejo veliko politično važnost

Pariz, 28. febr. AA. Današnji »Petit Parisien« priobčuje od svojega ženevskega dopisnika brzojavko te-le senzacionalne vsebine:

Izvele sem od visoke osebnosti, ki se je pravkar vrnila iz Nemčije, da se pripravila senzacionalni sestanek med Rimom in Berlinom. Po teh podatkih namerava Hitler po nemških volitvah, najbrž med 20. in 25. marcem uradno

obiskati italijansko prestolnico in se tam sestati z Mussolinijem zaradi važnih razgovorov. Med italijanskim in nemškim zunanjim ministrom se že vrše pogajanja o programu tega obiska, ki pa je naravno odvisen od izida nedeljskih parlamentarnih volitev v Nemčiji in od dogodkov, ki bodo nastali v zvezi s temi volitvami.

Vojna na Kitajskem

Japonci brez ozira na sklepe Društva narodov nadaljujejo svojo ofenzivo

Sanghai, 28. febr. g. Napredovanje japonskega generala Hatorija, ki je v glavnem hotel omajati glavno kitajsko postojanko na liniji Linquan-Sanghai, se je ustavilo na meji province Jehol na večjem gorskem prelazu. Edina pot v Jehol vodi ob vznožju precej visokega pogorja, na katerem so zavzeli Kitajci zelo sigurne postojanke. Japonski vojskovodja se je zato odločil, da bo počakal tamkaj ostale dele japonske armade.

Sanghai, 28. febr. g. V teku enega tedna je danes drugič nastala v neki tukajšnji tovarni za kavčuk strahovita eksplozija. Po zadnjih ugotovitvah je zahtevala katastrofa 30 žrtev med tamošnjimi delavci in delavkami.

Sanghai, 28. febr. g. V provinci Senci je nastala zaradi suše strašna lakota. Okroglo dveh milijonov ljudi grozi smrt zaradi glada.

Washington, 28. febr. g. Državni departement je, kakor se danes uradno razglasa, tudi v bodoče pripravljen sodelovati z Društvom narodov v vprašanju na Daljnem vzhodu. Obenem se ugaša, da Ameri-

rika ni bila naprošena za sodelovanje v mednarodnem konzultativnem odboru, ki je bil ustanovljen zaradi nadaljnje razprave o sporu na Daljnem vzhodu. V ostalem je njena udeležba nemogoča vse do tlej, dokler ne pristane na njo Japonska. Amerika bo rada sodelovala v tem odboru, vendar ne generalno, temveč bo o možnosti sodelovanja sklepala šele od primera do primera.

Anglija prepovedala izvoz orožja

London, 28. febr. g. Angliški zunanji minister sir John Simon je sporočil v spodnji zbornici, da je vlada sklenila prepovedati vsak izvoz orožja na Japonsko in Kitajsko. Zunanji minister je izjavil dobesedno: Angliška vlada je sklenila, da od danes dalje in vse do tlej, dokler tega vprašanja ne bo mogoče reševati pred mednarodnim forumom, ne bo izdala nobenega izvoznega dovoljenja za Japonsko ali Kitajsko za takšne vrste blaga, ki spadajo med prepoved izvoza orožja po sklepu iz januarja 1931.

Italija pošilja na Madžarsko tudi strupene pline

Nadaljnja razkritja pariškega tiska o oboroževalni akciji Italije — Mussolinijeva izjava

Pariz, 28. februarja. AA. Današnji »Echo de Paris« trdi iz tujega informacijskega vira, da je po zanesljivih podatkih Italija v zadnjih 6 mesecih dobavila Madžarski preko Avstrije 195.000 ton strupenih plinov. V to težo je treba vrata tudi težo steklenk za te pline, ki so podobne posodam za stisnjeni zrak. Zadnje količine so bile prepeljane na Madžarsko 17. decembra lanskega leta, to je 6 dni pred pošiljo hirtenberških strojin in pušk. Strupene pline so prepeljali po železnici preko avstrijskih prog, in sicer po isti progi, po kateri so 6 dni na to poslali 50.000

pušk in strojin iz Brescie. Pline so izdelali v milanskih tovarnah, kjer delajo že zdaj noč in dan za italijansko vlado in njene zaveznike. Plinske steklenke so na Madžarskem razporedili nekaj v Szegenu, nekaj v Szombathely in drugod. List opozarja na to, da je Mussolini v zvezi s temi aferami dal svojemu londonskemu poslaniku strogo navodilo, naj izjavi na merodajnem mestu med drugim tole: Če me bodo še dalje vznemirjali s temi aferami, bom odkrito izjavil, da pošiljam orožje na Madžarsko, v Avstrijo in v druge države.

Šenčurski proces

Beograd, 28. februarja. Danes dopoldne se je pred državnim sodiščem nadaljevalo v šenčurskem procesu čitanje izpovedi pri v preiskavi. Danes je bilo prečitan h nad 50 izpovedi tako, da je ostalo za jutri še čitanje izpovedi kakih 30 med preiskavo zaslišanih pri. S tem bo jutri dokazno postopanje končano, na kar dobi besedo državni tožilec dr. Čadrov.

Razveljavljena odlikovanja

Beograd, 28. februarja. Pisarna kraljevih redov objavlja, da so razveljavljeni ukazi, s katerimi so bili odlikovani: Janez Kalan, duhovni svetnik v Ljubljani z redom Jugoslovenske krone, IV. stopnje, Ivan Avsenek, industrijalec v Ljubljani z redom Jugoslovenske stopnje V, stopnje in Josip Kardinar, vpokojeni profesor v Celju z redom Sv. Save V. stopnje.

iz prometne službe

Beograd, 28. februarja. Z odlikom prometnega ministra so postavljeni odnosno premešeni šef prometne službe v Ptuj Anton Petrovič iz direktorije v Ljubljani, Alojzij Vehovec iz direktorije za šeta prometne službe v Ptuj, nadzorniki proge Janec Omahon iz Rakeka v Zalog, Viktor Kralj iz Lesc na Rakek, Matej Ivanuš iz Breznega v Lesc, Anton Pavčnik iz Vuzenice v Maribor, Gregor Pezdur iz Kamnika v Vuzenico, Janez Novšak iz Savskega Marofa v Skofjo Loko, Alojz Kranjc iz Skofje Loke k gradbenemu oddelku v Ljubljani, Ciril Dobovišek iz Trbovelj na Jesenice, Jože Cernovšek iz Slovenjgradca v Trbovlje, Franc Jelenc iz Sevnice v Novo mesto, Ivan Mužan iz Dol. Lendave v Sevnico, Emerik Drotan iz Brežic v Vuzenico, Anton Majer iz Ljutomeru v Brežice, Jože Divjak iz Jesenic v Slovenjgradec, Fran Salamun iz Čakovca v Maribor, Martin Godec iz Celja v Čakovec, Anton Hodelj iz Litije v Novo mesto, Gabrijel Lavrenčič iz Rakeka na Zidani most, Anton Pšenčnik iz Maribora v Rače-Fram, Alojzij Rižnar iz Murske Sobotne v Celje.

Justifikacija v Beogradu

Beograd, 28. februarja. AA. Davi je bila na dvorišču uprave beogradskega mesta opravljena smrtna kazen nad Rajkom Randjelovićem iz Borova, ki je bil z obsojdo državnega sodišča za zaščito države z dne 14. februarja t. l. obsojen na smrtno kazen, ker je bil član in je po nalogu teroristične organizacije »Zapadna pokrajina« v Sofiji položil 11. septembra lanskega leta dva tempirana peklenjska stroja v vlak Beograd-Niš, da bi s tem napravil atentat na ljudi in javne prometne naprave.

Ratifikacija pakta Male antante v Rumuniji

Bukarešta, 28. februarja. g. Pogodba Male antante ne bo, kakor poroča »Adevare«, predložena v ratifikacijo rumunskemu parlamentu, temveč bo ratificirana s kraljevim podpisom. Pogodba zaradi tega ne bo predložena parlamentu, ker se rumunske prijateljske in zavezniške pogodbe v smislu rumunske ustave uveljavljajo s kraljevim dekretom. Kakor se zatrjuje, bo kralj že v prihodnjih dneh ratificiral pogodbo, tako da se bodo mogle v Pragi in Beogradu čimprej izmenjati ratifikacijske listine.

Grozen čim blazne matere

Bern, 28. februarja. AA. Na neki kmetiji v občini Lowerz je neka 24 letna žena ubila svoje tri otroke, stare 3, 2 in 1 leto. Prva dva je zadavila v petek in soboto, zadnjemu je pa v nedeljo prerazela vrat. Morilko in njenega moža so aretirali. Mislijo, da je morilka blazna.

Slovenci v Ameriki

V Milwaukee so bili obsojeni zaradi ropov na večletno ječo trije slovenski fantje. Pavel Mosar, Ivan Šnabel in Ivan Utrli. Njihovi starši so koroški Slovenci. Iz Michiganškega jezera so potegnili mrtvega 76 letnega Matijo Kastnerja. Kako je prišlo do nesreče, ni znano. Najbrž je staršku spodrsnilo in je zdrknil v vodo. Pokojni je bil rojen v Radmirju v Savinjski dolini, pozneje se je pa preselil v Bočno, kjer ima še ženo, dva sinova in hčerko. — V Chicagu je bil obstreljen v roku 20 letni Tom Morn, ki je opazil, da drvi za njim avto in misleč, da so banditi, je svoj avto na vso moč pognal. Za njim je pa drvel policijski avto, redarji so zaželi streljati, a k sreči ga je zadela samo ena krogla. Zadeva se je na policiji pojasnila. V Dawesonu je v rudniku zasulo Ivana Milavca, ki je težkim poškodbam podlegel. Zapustil je ženo, pet sinov in hčerko.

V Chicagu je umrl v javni prenočevalnici čudak Jakob Germani, ki je za zapustil v bankah 7100 dolarjev. V Clevelandu ima sestrično. Poleg njega sta umrli v Chicagu 55 letna Marija Paterkel iz Kleč pri Ljubljani in Franc Milošič iz Slovenje vasi pri Ptuj. V Hanovru, Penna je umrl Josip Bregant iz vasi Vrške, občina Blagovca. Star je bil 43 let. V stari domovini ima 2 brata, 2 sestri in hčerko. Po nesreči si je zastrupil kri in mučil se je tri leta. V Kansas City je umrl Avgust Babin, star 54 let, doma iz celjske okolice. V Ely je pobrala pljučnica Ivana Pulesa. Star je bil 49 let, zapustil je ženo, 9 sinov in 2 hčerki. V Readingu je umrl družini Ivana Matečiča 8 letni sinček. V Pittsburgu je umrl Stefan Oblak, star 82 let. V Bon Airu je pobrala smrt Ivana Sveteta. V Kansas City pa Avgusta Bazina, ki je bil doma iz okolice Celja. V Ennemlawu je umrl Janez Gore, star 28 let. V Calumetu je pobrala smrt eno najstarejših slovenskih naseljenk ženo Josipa Graheka, ki je živela v Ameriki nad 50 let. V North Tamaraku je umrla Ana Jankovič, stara 16 let. V Jolietu je umrl Anton Glavan, doma iz vasi Replje na Dolenjskem. V Gilbertu je preminul Ivan Gasparlin, star 55 let doma iz okolice Kamnika.

Iz policijske kronike

Z osebnim avtomobilom se je zaletel v brzojavni drog tovarnar Mihael Hribernik iz St. Vida, ko se je večeraj petjal proti mestu. Na Celovški cesti, malo naprej od gostilne Kmet, je pred avto nenadoma skočil neki možki in je Hribernik, da prepreči nesrečo, z vso silo zavrl. Pri tem je pa nagel sunek zanesel avto v brzojavni drog in tako silo, da se je drog podrl. Po čudnem naključju se brzojavni žice niso potrgale in tudi avto ni bil preveč poškodovan.

V službenem vozu vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 2.44 proti Zidanemu mostu, so našli raztrgano obleko in perilo, in sicer pisane spodnje hlače, belo srajco, križast raztrgan šal, star karirani suknjič, rjave raztrgane rižaste hlače, zelenkasto jopico, vse to pa je bilo zavito v zelen papir. V zavitku je bila tudi numeracija AL/TL-105. Policija domneva, da se je v vozu preoblekel tat, ki je nekeje ukradel novo obleko in perilo in pustil svojo obleko v vozu. Službeni voz je stal namreč dva dni na tiru pred carinarstvom, kamor se je najbrž ponoči vtihotaplil neznan možki in se preoblekel v novo, po vsej priliki ukradeno obleko. Policija naproša trgovine, ki pogrešajo obleko in perilo in imajo navedene numeracije, da se javijo na policijo.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2297.63 — 2306.99, Berlin 1356.80 — 1367.60, Bruselj 798.02 — 801.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 193.97 — 195.57, Newyork ček 5652.70 — 5680.96, Pariz 224.21 — 226.33, Praga 168.67 — 169.53, Trst 290.18 — 292.58, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.20—9.26.

INOZEMSKA BORZE.

Zürich, 28. februarja. Pariz 20.23, London 17.53, Newyork 512.—, Bruselj 72.—, Milan 26.225, Madrid 42.60, Amsterdam 207.30, Berlin 182.60, Dunaj 72.04 — 58.40.

A. D. Emery

Dve siroti

Roman

— Uboga moja Marion, — je šepetala Diana, — ubogi, dragi angel... Kako bridka usoda čaka naju obe! — Če bi vaš oče vedel, da dete živi, bi bil zmožen ubiti ga.

Pri teh besedah je Diana ponosna in samozavestna vstala.

— Ne... tega nikoli ne bo zvedel! — je vzdihnila, — ne on, ne kdo drugi! Ker mi oče tako ukazuje, postane grofica de Linieres in moja hčerka bo živela daleč od vsake nevarnosti... Tako mora biti! In ti mi boš pomagala, Marion!

— In to je prava beseda o pravem času! — je odgovorila Bretonka.

— In če bo pozneje bog dal, — je nadaljevala Diana, — da se bova s hčerko še enkrat videli in objeli, ne bom imela nobene druge želje. Umrem srečna in mirne vesti.

Grof de Linieres je odločil svoj odhod, srečen pri misli, da se izpremeni njegovo politično potovanje v prelepo ženitovniško potovanje. Markiz je pospešil priprave in pomnožil vabila. Končno, čez osem dni, je bilo vse pripravljeno; ženina pogodbena je bila podpisana prejšnji dan, a cerkvena poroka naj bi bila ob treh v kapelici, kjer je bilo treba samo že prižgati luči.

Med tednom, ki je bil baš miren, ni pokazala Diana proti očetovi volji niti najmanjšega odpora. Niti besedice nista črhnila o sežiganem pismu, niti o tem, kaj mu je hotela sporočiti. Markiz ni hotel ničesar vedeti in od trenutka, ko se je hči uklonila njegovi volji, ni zahteval ničesar več. Diana se je s svoje strani skrbno izogibala vsakega namigavanja na prizor v svoji sobi; uklonila se je neizumljivi volji, žrtvovala se je popolnoma; toda svojo hčerko je hotela obvarovati vsega, kar ji je pretilo, in to ji je zadostovalo, da je bila mirna. Človek bi bil celo mislil, da je srečna... Toda gorje, ubogo dekle je stalo pred novo težko preizkušnjo: varalo naj bi posrečeno moža.

Stenska ura je odbila dve. Marion in služkinje so baš dokončavale priprave za nevestino obleko in metale polena v peč, kajti dan je bil mračen in sneg je pokrival drevje na vrtu. Diana je zaupala svojo glavo frizerki, druga služkinja ji je obnavljala čevljičke iz belega atlasa, okrašene s čipkami in trakovi. Sedeč močje je gledala pred se, ne da bi kaj videla ali bolje rečeno vpraševala se je, ali so te bogate priprave res namenjene nji. Komornica Julia ji je podala dokaz, da se ne moti.

— Gospodična, prinašam vam poročni šopek. Ta hip so ga prinesli od gospoda grofa de Linieres.

Diana je vzela šopek in ga položila kraj sebe, ne da bi ga pogledala.

— Čakamo, kdaj bo gospodična izvolila obleči poročno obleko.

— Dobro, — je dejala Diana. — Pojdite, dekleta, bom že pozvonila, če vas bom rabila.

Služkinje so odšle; bile so nemalo presenečene, da se gospodični nikamor ne mudi.

Ostala je samo Marion; spoznala je, da ji hoče Diana nekaj povedati med štirimi očmi. Diana je res hitro odprla predalček pisalne mize; vzela je iz njega tri ali štiri zavitke zlata in stopila k Marion, rekoč:

— Evo, tu so vsi moji prihranki.

— Jaz vendar ne potrebujem vaših prihrankov. Saj imam pri vas vse, kar potrebujem. — je dejala Bretonka nekoliko nžaljeno.

— Saj to ni zate... to je... to je... za njo!

In pripomnila je z globokim vzdihom:

— Drevo zapustim to hišo, ne bom več prosta, neprestano me bodo opazovali. Če bi mala zapuščenka kaj potrebovala, ji boš lahko vsaj ti dala. Vzemti, ti pravim, in manj nesrečna odidem.

— Pa mi dajte to! — se je udala Marion in sprejela zavitke zlata, ki jih je takoj spravila v žep svojega predpasnika.

Kmalu je bila nevesta oblečena. Markiz je naglo odprl vrata.

— Si pripravljena? — je vprašal.

— Izvoli razpolagati z menoj, oče, — je odgovorila Diana.

— Sprejmi mojo roko, čakajo naju. Ne da bo kaj odgovorila, je odšla z očetom. Marion se je pa naslonila na vrata, pošiljajoč svoji ljubljani Dianini zadnji pozdrav.

Marion je razumela, kako težka je bila žrtva, ki jo je doprinesla nesrečna Diana.

Saj je bila z Dianino sestro edina priča rojstva male Luize. Saj je prevzela dolžnost odnesti otročička svojemu bratranču, vrtinarju v Meudonu.

Ta poštenjak je bil sam oče male deklice; njegova dobra žena je obljubila Marion, da bo po svojih najboljših močeh skrbela za otroka in da ga bo vzgajala kakor svojega lastnega. Skromni pisar, ki naj bi jih dobivala siromašna družinica za prehrano male Luize, so bili seveda dobrodošli, saj je bilo treba leto in dan trdo delati za vsakdanji kruh.

In tako se vrtinarjeva žena od dneva, ko je bila prevzela skrb za apanega ji otroka, nikoli ni izneverila svoji obljubi.

Enkrat v mesecu in sicer vedno določenega dne, je hodil vrtinar v Pariz, da bi prinesel Marion vesti o otroku. Z Marion sta bila domeni: zažvižgal je vedno na poseben način. Bretonka je dobro poznala to znamenje in tudi ona je vsak mesec nestrno pričakovala svojega bratranca. Saj je bila prenesla del ljubenzij do Diane na njegovega otročička.

In tako, ko ji je Diana ponudila zavitke zlata, jih je brez pomisleka sprejela. To bo zelo dobrodošlo bratrančevi ženi, ki je bila siromašna in ne preveč trdnega zdravja, poleg tega je pa morala trdo delati.

Dobra Bretonka je bila prepričana,

da prinese ta skrbno prištedeni denar ubogi družinici blagostanje na dolgo.

In že je delala načrte.

— Z delom tega denarja bo lahko bratranec dokupil k svojemu zelniku nekaj zemlje.

In baš tedaj se je oddajalo sosednje zemljišče za daljšo dobo v najem.

Položaj inteligence v Rusiji

Še nedavno je bil dokaj ugoden, zadnje čase se je pa znatno poslabšal

Češkoslovaški inženjer, ki deluje že več let v sovjetski Rusiji, piše iz Moskve o položaju inteligence pod sovjetskimi režimom. V ospredju zanimanja vsega omikanege sveta, pravi, stoji zdaj Rusija zaradi enega svojih agitacijskih gesel, da namreč tam ni brezposelnosti. Marsikdo, ki zamašne službe in dela v stari Evropi in novi Ameriki, se je že vprašal, kaj ko bi se izselil v Rusijo. Kar se tiče inteligence, je položaj takle:

Se nekaj let po revoluciji so gledali v sovjetski Rusiji na inteligenco kot na balast, kot na nepotrebno razkožje kapitalističnega sveta. Pozneje se je to naziranje izpremenilo še na slabše. Inteligenco so pavšalno doživljali protirevolucije in pritiskali ob stono z zniževanjem plač, pa tudi živili je dobivala le toliko, kolikor jih je pač ostalo delavskim slojem. Zapostavljanje inteligence je doseglo višek tudi v odredbi, da smejo dobivati inteligenti samo polovico ročnim delavcem odmerjene hrane po nizkih cenah. Iz tistih časov mi je znana anekdota. Pred državno prodajalno stoji dolga vrsta ljudi. Sprejdi stoji delavec in mimo pride uradnik, ki bi rad vedel, kaj se tu prodaja. Vpraša delavca, ki se pa razjezi in ga hoče odpraviti z nedostojnim izrazom, češ, tu se prodaja »en d...« Uradnik je bil pa tako zatopljen v svoje misli, da ni dobro slišal odgovora, pa je pripomnil: »E, vam je še dobro, vsaj tega dobite dvakrat toliko, kakor mi.«

Položaj inteligence v Rusiji se je pa bistveno izpremenil, ko se je pokazala velika potreba po tehnikih. Naenkrat je postal inženjer v Rusiji nekakšno nadnaravno bitje. Vse inženjerje so glede hrane uvrstili med privilegirano stanovno, delavce in vojake. Tujim strokovnjakom, ki jim pravijo Rusi »speci«, je bilo v pogodbah zajamčeno, koliko živili bodo dobivali po nizki ceni. Mesečna plača ruskega inženjerja je znašala leta 1931-32 do 1000 rubljev in ker je dobival poleg tega hrano zelo poceni, je imel udobno življenje, če ne računamo zelo slabega stanovanja. Za stanovanje, obleko in hrano je potreboval z rodbino vred okrog 500 rubljev mesečno, tako da mu je zadostovala za življenje polovica plače. Da je bil položaj inženjerja nekaj izjemnega, nam priča tudi razlika med njegovim in delavčevim plačom. Delavec je zaslužil povprečno 240 rubljev mesečno.

Še ugodnejši je bil položaj inozemskih inženjerjev, ki so imeli posebne

Marion uredi vse in pripravi svojemu bratranču prijetno presenečenje.

— Potem, — je pripomnila sama pri sebi, — pa nakupim bratrančevi hčerki obleke in perila; ubogo dete tako hrepeni po pentljah in trakovih, ki jih vidi na otrokih premožnejših staršev.

pogodbe. Pri teh niti plača 5000 rubljev ni bila meja, saj sem sam poznal ameriške inženjerje, ki so imeli še boljše plače. Najbolje so bili plačani konstruktorji, strojni inženjerji, pa tudi gradbeni inženjerji in kemiki so živeli privilegirano. Edino s stanovanjem ni bil nihče zadovoljen, kolikor je šlo za Mosko. Položaj inženjerjev je bil tem ugodnejši, ker so dobivali del plače v tuji valuti, večinoma v dolarjih, ki so jih lahko pošiljali kamor so hoteli. V tuji valuti so dobivali navadno dve petini plače. Mnogi so imeli v pogodbi določeno, da dobe posebne sobe. Imeli so svoje klube, izhajale so samo njim namenjene revije in listi v treh jezikih, nemščini, angleščini in francosščini. V Magnitogorsk in Kuzecku so sstanovani v lepih vilah brezplačno. Sovjetski režim je skrbel tu že vnaprej tudi za učinkovito propagando, ko se ti ljudje vrnejo domov.

Sele zadnje čase prihajajo do veljavne tudi drugi poklici inteligence. Od učiteljev in profesorjev bodo zahtevali višjo kvalifikacijo, potem se bo pa zboljšal tudi njihov položaj. Zal pa ti poklici ne bodo več deležni nobenih sadov one konjunktura, ki je bila osrečila tehnike. Vse, kar sem tu opisal, je namreč bilo. Morda se še kdaj vrnejo take razmere, toda zaenkrat je položaj inteligence v Rusiji vse prej kot zadovoljiv. V splošnem se inteligentno, zlasti inozemskemu, ni težko tu uveljaviti, zlasti če se ne vmešava v politiko. Toda Rusiji preti na spomlad ne samo pomanjkanje, temveč celo lakota. V kolikor se obnavljajo pogodbe, se znižujejo plače in tudi o tuji valuti ni več govora. Mnogo delavcev in inženjerjev so že odpustili, ker je tempo industrializacije znatno popustil. Zato zdaj ni priporočljivo, da bi hodila inteligenca iz drugih držav v Rusijo, ker nima nobenih izgledov, da bi dobila delo.

Kreugerjeve ljubice

V švedski družbi je završalo. Zakonski možje so postali naenkrat ljubosumni in skrbno pregledujejo nakite svojih žena, ker so se jim naenkrat zazdeli sumljivi, namreč kar se tiče izvora. Preiskovalni odbor, ki mu je poverjena težka naloga ugotoviti vse sleparije in mahinacije pokojnega vžigalnicega kralja Kreugerja, je namreč med drugim ugotovil, da je bil Kreuger zapravljen v zadnjih 14 letih svojega burnega življenja celih 24 milijonov funtov šterlingov za svoje ljubice, med ka-

terimi je bilo poleg prostitutk tudi več dam iz najboljših stockholmskih krogov.

Preiskovalni odbor je našel točen seznam vseh Kreugerjevih ljubic, kajti za nje se je Kreuger mnogo bolj zanimal, kakor za svoje trgovske posle in je tudi seznam dovolj mnogo bolj vestno. Kreuger je pa beležil poleg imen v seznamu tudi darila, ki jih je dajal svojim ljubicam. Sploh je seznan Kreugerjevih ljubic nekaj posebnega. Tu je zabeleženo vse, kar je bogatega razuzdanca zanimalo, pri vsaki njegovi ljubici je točno navedena njena teža, našete so pa tudi vse njene dobre in slabe lastnosti v ljubezni. O vsaki ljubici je Kreuger vestno zabeležil, kako zna ljubiti. Tehtnica, ki je Kreuger z njo tehtal svoje ljubice, je bila na javni dražbi prodana zelo drago.

Seznam Kreugerjevih ljubic ima sedaj v rokah stockholmske policije. Če bi ga objavila, bi prišlo seveda na dan mnogo škandalov, saj nosijo mnogi ugledni gospodje rozičke, pa ne vedo za nje. Nekatera Kreugerjeva darila so bila vredna več milijonov. Zakonski možje se zdaj živo zanimajo, od kod izvirajo dragocena darila njihovih žena.

Nemški virtuoz in ameriška pevka

Čudni preokreti nastajajo v življenju ameriške operne pevke Marion Talleye. Pred šestimi leti je nastopila kot zvezda v največjem opernem gledališču sveta v newyorški Metropolitan operi. Kot 19letno dekle je pela v cerkvi v Kansas City. In tam se je začel zanimati za njo vijolinski virtuoz, ki ji je izposloval angažma v Metropolitan operi. Nekaj nastopov je zadostovalo, da so jo angažirali pod sijajnimi pogoji, kajti uprava opere si je obetala od nje največje uspehe. Kot Gilda v Rigolettu je že s prvimi nastopi očarala občinstvo. Zato je bila javnost zelo presenečena, ko se je po treh letih naenkrat izneverila gledališču, čeprav je bila sijajna plačana. Uprava opere si je zaman prizadevala pregovoriti jo, da bi si premislila.

Kriva je bila ljubezen, pevka se je bila poročila, pa v zakonu ni bila srečna. Zahtevala je ločitev zakona, češ, da njen mož, nemški klavirski virtuoz Michael Rauscheisen, ne trpi doma njene matere in sestre, ona pa brez njuje ne more živeti. Tožba pa ni imela mnogo izgledov na uspeh, ker ni zakona, ki bi mogel prisiliti moža, da bi moral sprejeti tašo in svakinja k sebi in ju preživljati. Toda mož je bil pred poroko pred dvema pričama podpisal izjavo, da bosta imela tašča in svakinja pri njem do smrti hrano in stanovanje. Ko je pevka predložila sodišču njegovo izjavo, je bil zakon ločen. Virtuoz se je vrnil v Evropo, njegova ločena žena pa v Kansas City, kjer hoče živeti strogo ločena od sveta.

Iz parlamenta.

Poslanec X. v ognju proračunskega govora: Teh predlogov leži pri vladi kakor gnoj, a to so sami zdravi predlogi.

KLISARNA

Telef. 2495

Izraja enobarvne in večbarvne črtne kliseje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane kliseje za navaden in finiji papir, kliseje po perioritih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglas 5—

NEPREMICE

GOSTILNO oddam v najem zakoncem. — Potrebno 10.000 Din. — Vase, Zabukovca pri Žalcu. 1290

GLASBA

IZPOSODJAMO plošče, gramofone, radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4 (prehod »Viktoria« palače)

SLUŽBE

REZBARJA ki bi prevzel delo na dom ali rezbarskega pomočnika, ki je vajen rezbariti male figurice, sprejme Drago Višnar, Jesenice. 1292

PEKOVSKEGA VAJENCA sprejme Pavlin, Dobrava-Vintgar. 1289

KUPIM

1000 m TRACNIC širine 60 cm s pragovi ali brez, ter 20 vagonet s platformo potrebnemu. — Ponudbe na Bata, Vukovar. 1271

KUPIM STELAZE za špecerjako trgovino. Obrs s ceno poslati firmi Cerar, Ljubljana. 1296

11 KOM. TRAVERZ 7 m dolgih, profil 24—28, ali železniške šine kupi Bogataj, Gorenja vas št. 24 nad škofjo Loka. 1288

RAVNO

FOTOAPARAT 9x12, »Vilare« prodam ali zamenjam za film 6x9 iste optike. Bregant, Zasp-Bled. 1287

POLENOVKA

nova partija dospel. Velike in male ribe. Na zalogi vedno tudi namočena. — Dostavljamo po želji na dom ali s pošto. — Se priporoča delikatesa F. K. Kovčič, Miklošičeva cesta (plača Pokojniškega zavoda). 1297

Kaj je novega?

VELIKA MASKARADA bo danes v vseh prostorih gostilne »FRANKOPANSKI DVOR« (Reininghaus). Ples, šaljiva pošta, prosta zabava. Preskrbljeno je tudi za vse potrebno za dober želoček ter za žejna grla. — Maske dobrodošle. — Vstop prost. — Odprto do 2. ure zjutraj. 1293

VINO ČEZ ULICO!

Haloško belo 1 Din 6.- Metliško belo 1 » 7.- Čvček 1 » 8.- Rizing 1 » 9.- Muskat silvanec 1 » 10.- Jabolčnik 1 » 4.-

Zganje: Tropinovec pristni 50% 1 Din 20.- Silovka pristna 48% 1 » 24.- Rum fini čajni 1 » 24.- ter razne vrste zganja in likerjev po primerno nizkih cenah nudi ter se priporoča — S. J. JERAJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38. 1256

OBLEKE IN SUKNJE

kupite najbolje pri A. Presker Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

ISCEM

FRANCA MAROHA

pekovskega pomočnika, naj se takoj javi. Kdor izve za naslov, dobi 200 Din nagrade. — Berlinger Maks, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1291

ŠAMPANJEC

desertna in namizna vina za domače zabave, fine narezke, pecivo in druge specialitete naročajo vsi v delikatesi — F. K. Kovčič, Miklošičeva cesta. 1297

STROJEPISNI POUK

Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje vsak dan. Učne ure od 6. ure dalje. Šolnina nizka. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domo-branska c. 15. 587

VINO

od 3 litre naprej prodajam: Ljutomerski mosler Din 6.- Ljutomerski silvanec » 9.- Čvček » 7.- Viško črno » 8.- JELOČNIK, Rožna dolina. — Kovačič, Miklošičeva cesta. Telefon 24-11. 1247

Bralni krožek „Kolektor“

(Pogačnik Albin)

v Stražišču pri Kranju

izposoja tu- in inozemske ilustr. časopise povsod po nizkih cenah!

Zahtevajte prospekt! 1290

Javna zahvala.

Globoka hvaležnost mi veva se tem potom zahvaliti gospodu dr. Mirku Čeršču, specialistu kirurgije in primariju javne bolnice v Ljubljani, ki mi je rešil življenje s svojo velikim znanjem in s spretno operacijo, ki jo je v najkritičnejšem stadiju moje težke bolezni s popolnim uspehom izvršil. Tolikemu znanju, sposobnosti in spretnosti se pač more vsak še tako težko bolan človek brez nadaljnega zaupanja in mirno pričakovati ozdravljenja.

Pri tej priliki mi je dolžnost zahvaliti se tudi vodstvu Šlajmerjevega doma za vso vzorno oskrbo, ki sem jo bil deležen v času moje težke bolezni, zlasti pa usmiljenkam za požrtovalno nego in prijazno posrežbo.

V Ljubljani, 28. februarja 1933.

ANDREJ BERCE
upravnik »Jutra«

Žrebanje v drž. razr. loteriji

Dne 24. februarja so bili izžrebani naslednji dobitki:

2.000 Din št.: 37.074.
1.000 Din št.: 4.465, 10.576, 22.721, 22.757, 23.441, 35.524, 37.033, 62.209, 65.305, 65.324, 65.332, 65.379, 73.303, 73.364, 84.434, 84.491.

Dne 25. februarja so bili izžrebani naslednji dobitki:

20.000 Din št.: 49.258, 89.671.
10.000 Din št.: 9.935, 25.560, 45.899, 47.188, 64.326, 80.273.
8.000 Din št.: 2.575, 11.869, 18.698, 20.236, 21.585, 21.512, 28.831, 29.861, 32.749, 38.186, 47.802, 54.779, 65.890, 79.285, 82.809, 89.200, 98.770.
6.000 Din št.: 20.990, 24.677, 38.741, 47.248, 53.063, 53.705, 56.444, 95.183.
5.000 Din št.: 2.309, 8.204, 11.933, 20.256, 25.051, 25.725, 53.813, 54.166, 54.288, 65.831, 66.692, 75.764, 78.564, 86.950, 91.535.
2.000 Din št.: 10.895, 35.592, 58.330.
1.000 Din št.: 4.431, 4.436, 4.446, 4.484, 4.495, 5.991, 22.776, 23.463, 35.521, 35.541, 35.559, 35.581, 37.001, 45.773, 45.788, 51.553, 51.581, 51.586, 58.310, 58.319, 58.353, 58.370, 62.228, 62.234, 65.326, 65.395, 73.358, 84.408, 84.477, 88.256.

Zaradi telegrafnega sprejemanja ne jamčimo za točnost števil. Žrebanje se bo vršilo vsak dan do 27. t. m. Komur bo srečala izrečena za majhen dobiček, mu je omo na željo zamenjal za še neizrečeno srečko, tako da bo mogel igranje nadejati na visoke dobitke. Zamenjavati bomo le toliko časa, dokler bo kaj neizrečeno srečko razpoložljivih. Manjše dobitke bomo objavljali naknadno.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19